

Jutranje

DELO

INTERA
LEASING d.d.

INTERA d.d., 1000 Ljubljana, Tomšičeva 3
Tel.: (061) 125 31 79, 125 32 54, 125 10 25, telefaks: (061) 21 41 93

Ljubljana, sreda, 7. avgusta 1996 / leto XXXVIII / št. 181 / Odgovorni urednik: Mitja Meršol / 2,60 DEM, 12 ATS, 2,1

Danes v Delu

Medicinska etika v dvomih 2

Jehovove priče zavračajo transfuzijo – Komisija je presodila, da bi se za prisilno zdravljenje lahko odločili le izjemoma

Javni razpis namesto dražbe 3

Sklad za razvoj je organiziral razpis za zbiranje ponudb za prodajo delnic podjetij investicijskim družbam – Pidi iščejo kokoši, ki nesejo zlata jajca

Zaradi »klavnih razmer« zapri gostilno Maček 4

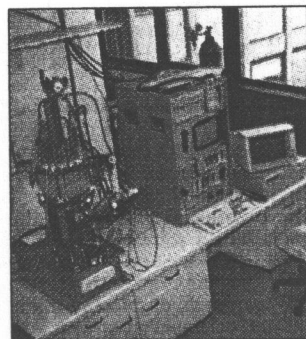
Zaradi denacionalizacijskega zahtevka Mačka še ni mogoče obnoviti – Pritožba na vrhovno sodišče

Slovenska virtualna galerija 7

Privlačna predstavitev naše likovne umetnosti na internetu

Znanost 8-10

*Uporabne proti temeljnim raziskavam
Od ideje do realizacije – ali križev pot slovenskega inovatorja
MEDEA – evropski odgovor na razvoj mikroelektronike v ZDA in na Japonskem
Biotehnologija in živilska industrija*

Šport 11

*Naše mlade teniške igralke ekipne evropske prvakinja
Mojstri Spartakovega hokejskega turnirja se ne igrajo z ugledom
Težave smučarjev s snegom so se že začele*

Kronika 14

SLOVENSKA LIKOVNA UMETNOST V KIBERPROSTORU

Šarmantna predstavitev slovenske umetnosti

Slovenska virtualna galerija je središče tekstovnih in slikovnih informacij o slovenski likovni umetnosti na svetovnem računalniškem omrežju

Z nenehnim širjenjem števila uporabnikov svetovnega računalniškega omrežja – interneta oziroma medmrežja, vsak dan vznikajo tudi naraščajoči informativni servisi. Eden od zanimivejših nekomercialnih je tudi *Slovenska virtualna galerija (SVG)*, ki jo upravljajo študentje Fakultete za računalništvo in informatiko v Ljubljani v Laboratoriju za računalniški vid, katerega predstojnik je prof. dr. Franc Solina. SVG je maha dobila najvišjo oceno za vsebino, prijaznost pregledovanja in videz strani uredništva skupine McKinley, ki objavlja seznam najodličnejših elektronskih servisov Magellan.

Kot je v sporočilu o ameriškem priznanju in v predstavitvi SVG zapisal dr. Franc Solina, obstaja med nacionalnimi galerijami sicer načelno zanimanje za prevzem galerije v njihove roke, vendar pa žal še niso tehnično usposobljene za njihovo vzdrževanje: nimajo ne zadostne opreme ne dovolj računalniških strokovnjakov, da bi bilo ohranjanje in širjenje SVG sploh mogoče. Laboratorij za računalniški vid želi galerijo čimprej brezplačno odstopiti oziroma celo prilagoditi katerikoli nacionalni instituciji, ki bi jo bila pripravljena uporabljati in vzdrževati, zdaj pa so jo prisiljeni vzdrževati sodelavci Laboratorija (zamisel je podprl sklad Soros). *SVG je namreč – kot je letos januarja v reviji Moj Mikro zapisal eden od njenih avtorjev Andrej Lapajne – akademski projekt, kar pomeni, da se bo z dokončanjem računalniškega dela morala preseliti drugam in narediti prostor drugim raziskovalnim nalogam na fakulteti. Pri tem je Lapajne opozoril, da je treba zagotoviti nadaljnje prevajanje besedil v SVG v angleščino in seveda najti ustreznega upravljalca galerije.*

Namen avtorjev SVG (**Andrej Lapajne, Bor Prihavec, Žiga Kranjec, Aleksandar Ruben** in mentor **prof. dr. Franc Solina**) je bil v kar največji meri izrabiti prednosti nove informacijske tehnologije za predstavitev največjih dosežkov slovenske umetnosti. K sodelovanju so seveda povabili umetnostne zgodovinarje, od katerih je vsak pripravil ustrezen izbor avtorjev za posamezno obdobje: **dr. Samo Štefanac** za gotiko,

dr. Tomislav Vignjević za renesanso, **Matej Klemenčič** za barok, **dr. Barbara Jaki** za 19. stoletje in **mag. Igor Zabel** za 20. stoletje.

SVG je zbirka tekstov, slik, ikon in video posnetkov, urejenih v smiselne enote – strani – ki jih računalnik v skladu z uporabnikovimi željami prikazuje na zaslonu. Zdjaj so v SVG vključene Moderna galerija, galerija

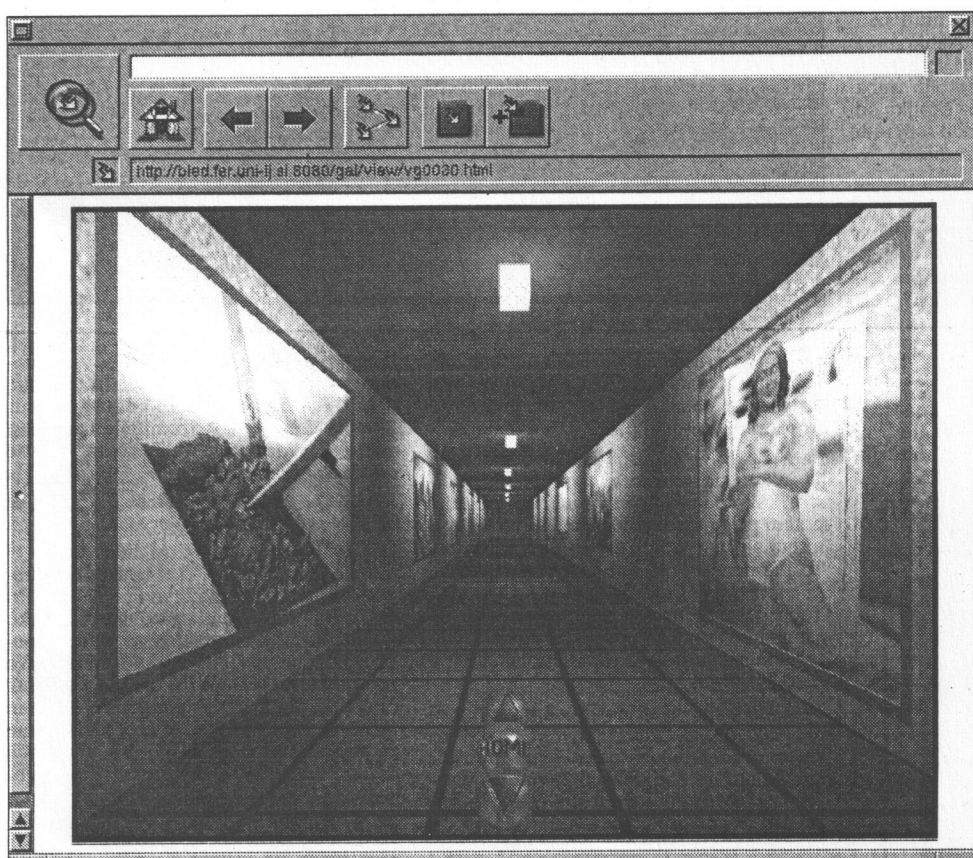
● **Slovenski virtualni galeriji, ki jo upravlja Laboratorij za računalniški vid na Fakulteti za računalništvo in informatiko, je maha letos uredništvo mednarodne skupine založnikov, tehnologov in informatikov McKinley Group v okviru znanega seznama elektronskih naslovov Magellan (vsebuje okrog dva milijona naslovov!) podelilo najvišjo oceno, štiri zvezdice za vsebino, prijaznost pregledovanja in videz strani.**

Dvorni trg, galerija Equrna in Mestna galerija Ljubljana, z naslovne strani pa je mogoče odskati v tri smeri. SVG je namreč sestavljena iz treh sklopov: v prvem so s krajšim opisom in seznamom avtorjev predstavljena umetnostno-zgodovinska obdobja (barok, 19. in 20. stoletje). V drugem delu so predstavljene zgoraj omenjene galerije, njihove stalne zbirke in tudi potekajoče razstave, tretji del pa je virtualno razstavišče, v katerem se je obiskovalcu mogoče sprehajati in si »ogledovati« posamezna dela (s klikom računalniške miške na sliko se le-ta prikaže na zaslonu skupaj z naslovom, imenom avtorja, letnico nastanka, tehniko in

drugimi podatki. V ta namen so v Laboratoriju razvili model fiktivne zgradbe z ustrežno topologijo in računalniško ustvarili slike notranjih prostorov, torej galerijski prostor, v katerem so mogoči navidezni sprehodi od slike do slike.

Zaradi obsežnosti podatkov (po oceni avtorjev SVG je v njej predstavljenih okoli dvesto umetnikov in okrog tisoč različnih del), predvsem pa zaradi lažjega vzdrževanja, je SVG računalniško podprta s sistemom za upravljanje baze podatkov, kar precej olajšuje upravljanje, hkrati pa je omogočeno tudi iskanje avtorjev ali umetnin po različnih ključih (naslov, slog, leto nastanka itd.). SVG je neodvisna od fizične lokacije, njeni deli so lahko v več različnih in med seboj oddaljenih računalnikih, predvsem pa jo je – to je njena prednost pred natisnjenimi katalogi – mogoče nenehno dopolnjevati, spreminjati, širiti. Slovenska virtualna galerija je – kot opozarjajo njeni avtorji – med prvimi celostnimi nacionalnimi predstavitvami likovne umetnosti v svetovnem računalniškem omrežju, v kiberprostoru, katerega bistvo je demokratičnost. To ji daje enake možnosti, kot jih imajo sorodni virtualni muzeji in galerije na vseh koncih sveta. Med slovenskimi naslovi SVG sicer ni edina (umetnostno galerijo na primer premore tudi Inštitut J. Stefan, katalog slovenskih likovnih umetnikov /v nastajanju/ sestavljajo sodelavci revije za ljubitelje umetnin in starin Lucas, komercialna je NetGallery s sedežem v Murski Soboti, ki ponuja dela Zdenka Huzjana, Lojzeta Logarja in Metke Krašovec, novogoriška galerija Artes »vaščanom globalne vasi« predstavlja dela tradicionalnega srečanja umetnikov treh srednjeevropskih dežel itd.), vsekakor pa je najbolj izčrpna in najprijazneje urejena.

IGOR BRATOŽ

SPREHOD PO SLOVENSKI VIRTUALNI GALERII – Galerija na naslovu [<http://bled.fri.uni-lj.si:8080/gal/view/caii0000.html>] je svetovni javnosti dosegljiva štiriindvajset ur na dan. Na fotografiji je eno od kril fiktivnega galerijskega prostora; klik z računalniško miško razkrije, da je na levi predstavljena instalacija skupine OHO Zemlja in deski (1969), na desni visi olje Franceta Kralja Moja žena z beneškim ozadjem (1932).

D**E****L****O**

časopisno in založniško podjetje, d.d.

Dunajska 5
1509 Ljubljana, Slovenija
telefon: h.c. (061) 13 18 255
telefax: (061) 13 34 032

**Fakulteta za računalništvo
in informatiko
Prof.dr. Franc Solina
Tržaška cesta 25
1001 Ljubljana**

naš znak:

vaš znak:

datum:

Spoštovani gospod Solina!

Ne zamerite, ker odgovarjam tako pozno.

Po Vašem predlogu, da bi na kulturni strani Dela predstavili Slovensko virtualno galerijo, sem se pogovoril z našim novinarjem Igorjem Bratožem, ki se na to reč – preprosto rečeno – najbolje spozna. Dogovorila sva se, da bo v poletnem času pripravil serijo treh ali štirih člankov (s slikovnim materialom) o SVG. Upam, da boste z opravljenim delom zadovoljni.

Zahvaljujem se Vam za pobudo in Vas lepo pozdravljam.

Peter Kolšek,
urednik kulturne rubrike Dela

